en 16 slavinnen opgeleverd, die wegens gebrek aan scheepsruimte voor Banda, volgens de brief uit Timor van 1 juni 1764, naar Batavia gezonden zijn. Van deze slaven zijn er 17 en van de slavinnen 13 goedgekeurd. Bij besluit van 3 juli 1764 zijn de slaven naar Ceylon gezonden en de overigen voor eigen gebruik in Batavia bestemd. Daartoe kon des te makkelijker besloten worden daar Heren XVII de leeftijd van lijfeigenen verruimden tot tussen de 15 en 25 jaar. Het bestuur te Timor krijgt daarvoor toestemming, omdat de behoefte aan slaven uit Timor is aangetoond met het bericht van 28 mei 1758 van wijlen de gouverneur Jacques Bariel dat slaven uit Makassar ongeschikt zouden zijn voor de specerijtuinen, daar ze geneigd zijn weg te lopen en mogelijk ook wegens hun hoge prijs. [fol. 23] Daarom werd ook het besluit van 9 december 1756 om 50 slaven uit Makassar te zenden, herroepen. Er is besloten om Timor nadrukkelijk op te dragen om ongeveer 100 slaven tegen rsd 35,- ieder en van schijnbaar genoemde leeftijd te leveren.)

Onder waarschouwing teffens dat de zulken die in ouderdom of deugd met dese voorwaarden niet accordeeren, in Banda zullen werden uytgeschooten en naar hunne waarde getaxeert. En wel in dezer voegen dat de slaven straks bij aankomste in Banda bereekent zullen werden hoe hoog de in leven overgekomene, beswaard met het kostende van de overleedenen, het stuk te staan koomen (een prijs die den perkenier zowel voor de Maccassaarsche, als Timoreesche voorheen gaf, volgens het aangeschreevene bij missive naar Banda van ultimo december 1756 en ultimo december 1757 en dat dus tot elucidatie op U Wel Edele Hoogachtbare requisit dientweegen dient). Dat dan vervolgens de leverbare uyt den hoop, naar evengemelde kavelprijs onder de perkeniers verdeelt, en eyndelijk dezulken welke in ouderdom of deugd niet voldoen, getaxeert zullen werden, en naar dien prijs verdeelt. Wanneer het meerder bedragen der kavelprijs boven de getaxeerde waarde door de Timorsche inkoopers vergoed zal moeten werden.

(Over het vervoer zijn op 13 augustus 1764 besluiten genomen. Om aan te tonen dat militair-kapitein Hendrik van den Brink er valselijk van wordt beschuldigd dongry's te hebben verkocht, wordt naar de generale missive van eind december 1762 onder Banda verwezen. Men zal op de verbouw van djati letten en ook dat wissels met de vastgestelde 4 % agio worden voldaan. In de brief uit Banda van 12 juni 1761 was het laatste voor wissels tot een bedrag van f 39.706 niet duidelijk vermeld, maar op de wissels zelf was het aangetekend.

TERNATE

Direct nadat de brieven uit Nederland van 29 september en 13 oktober 1763 waren ontvangen, [fol. 25] is daaruit een extract betreffende de procedure tegen de oud-gouverneur van de Molukken, Abraham Abeleven, aan de toenmalige advocaat-fiscaal mr. Thomas Schippers overhandigd. Schippers is nu als verkozen gouverneur naar Malakka vertrokken. Het is de wens van Heren XVII dat hij motiveert, waarom hij buiten de Hoge Regering om deze zaak als ontvankelijk bij de Raad van Justitie te Batavia heeft aangebracht. De verantwoording van Schippers is in de vergadering van 3 augustus 1764 behandeld en wordt meegezonden. Men besloot geen discussie over de argumenten van Schippers aan te gaan en per eerste gelegenheid de processtukken, die bij de Raad van Justitie zullen worden opgevraagd, aan Heren XVII toe te zenden. [fol. 26] Naar aanleiding van de verwondering bij Heren XVII dat deze zaak buiten de Hoge Regering om was afgehandeld, merkt men op dat er geen expliciete wet is die de advocaat-fiscaal dit verbiedt. Omdat deze zaak aan de Raad van Justitie is overgelaten en deze hem heeft afgehandeld, worden er geen opmerkingen over gemaakt. Wel is een extract uit de brief van Heren XVII aan de beide colleges van justitie gegeven, waarin wordt bevolen de Hoge Regering in zulke zaken te kennen. Op de gevraagde uitleg over rsd 10.000 die Abeleven in Ternate als borg heeft gesteld, wordt gemeld dat die overeenkomstig het besluit van 15 januari 1754 op $4\frac{1}{2}$ % rente is uitgezet. Omdat deze borgstelling was afgelopen, is zij bij besluit van 30 juni 1762 uit de kas van de Compagnie afgelost, terwijl op 9 juli 1762 is vastgesteld dat er over zulke gelden geen rente meer zal worden